

KDO PRETI MIRU?

Nenehna gnusna informbirojevska gonja proti naši domovini, pa tudi izzirovanja na naših mejah, ima namen ustvariti pri jugoslovanskem ljudstvu čim večjo napetost, vzbuditi negotovost in veduše vojne. Naše ljudstvo, ki je znalo pravilno oceniti namen te gonje in izživljanja, se ni pustilo zvesti, marveč je in bo ohranilo mirnost v zavesti, da najbolje koristi stvari miru z ustvarjalnim delom pri graditvi svoje domovine.

Danes ne preli nobena neposredna nevarnost vojne naši domovini in tudi vojna v bodočnosti ni neizbežna. Dejstvo, da je ogromna večina delovnega ljudstva sveta v svojih težnjah po miru odločno obsodila informbirojevske gonje proti naši domovini, pa nas v naši zavesti, da nismo sami, samo še utrjuje. Ohranitev miru na svetu, posebno pa še miru v Evropi je danes eno osrednjih vprašanj, ki jih obravnava svetovni tisk. V zvezi s tem pa se tudi vedno bolj pogosto pojavlja na inozemskih forumih vprašanje informbirojevskega vojnega hujskaštva proti našim narodom. Nedavne izjave v angleškem parlamentu, pa tudi izjava ameriškega zunanjega ministra Deana Achesona — v katerih jasno izražajo misel, da morebiten napad na Jugoslavijo ne bo mogel ostati lokalni spopad, kakor je to vojna na Koreji — pomenijo objektivno prispevek k utrditvi miru v Evropi. Te izjave niso slučajne, marveč plod velikih simpatij, ki jih uživa naša domovina pri delovnem ljudstvu sveta, pa tudi logičen odgovor na sovjetske grožnje.

V vrsti fraz o miru, ki jih pošiljajo v svet informbirojevski vojni hujskači, je tudi zadnja nad vse licemerna izjava, ki jo je dal sodolavcu moskovske »Provede« Stalin. V njej pravi med drugim: »Kar se tiče Sovjetske zveze, bo ona tudi v bodoče neomahljivo izvajala politiko preprečevanja vojne in ohranitve miru. Pravi smisel te izjave lahko pokaže med številnimi drugimi tudi primer naše domovine.

Neizpodbitna resnica je, da vodi vsa vojnokhujskaško gonja proti naši domovini moskovska centrala. Satelitski Kremlija na naših mejah — pa naj imajo sami še tako agresivne želje — v bistvu niso nič drugega kakor pokorni izvrševalci moskovskih navodil. Licemerstvo sovjetske politike »ohranitve miru« pa najhujše kažejo obožena izzirovanja na naših mejah. Bolgarski informbirojevski agenti so samo v dveh letih in pol priredili na jugoslovanski meji nad 300 izzirovanj. V tej lestovici izvrševalcev krameljskih ukazov sledi Madžarska z 229 provokacijami. Madžarski agenti so letos v manj kot mesecu dni priredili na naših mejah 10 incidentov. Romunska agentura nikakor ni hotela saostajati za drugimi; v istem času je priredila 214 incidentov na jugoslovansko romunski meji. V tej pestri skupini informbirojevskih »bratilcev miru« ostane še Albanija s 145 provokacijami. Inspiratorji, večkrat pa tudi direktni organizatorji teh 888 provokacij v dveh letih in pol so bili in so še danes agenti sovjetske obveščevalne službe in modro vodstvo informbiroja.

Ze samo ti podalki kažejo licemernost in podlo zlaganost informbirojevske borbe za mir. Toliko bolj pa kaže to zlaganost tudi oživljanje različnih starih že preživelih imperialističnih metod prikrievanja napadalnosti. V bližnji preteklosti je Hitler dolžil Čehoslovaško in Poljsko, da ogrožata njegovo varnost. Sovjetska propaganda pa iri danes, da pripravila Jugoslavija »imperialistično vojno proti Sovjetski zvezi in državam ljudske demokracije«. Izmišljajo si najbolj fantastične vesti o raznih paktih, blokih itd. Čeprav je naša domovina dosledna svojemu načelu, da se ne bo vključila v noben blok. Ne gre jim za to, ali je spleh verjetno, kar gonijo in pišejo — n. pr. da bo mala Jugoslavija napadla veliko Sovjetsko zvezo — pač pa za to, da bi v svojih informbirojevskih državah razvneli mržnjo do Jugoslavije in pripravili ljudstvo za svoje agresivne namene. Zaradi tega danes v Bolgariji oživljajo stare imperialistične ideje po vojni proti Srbiji zaradi »nepravilnih« zahodnih mej, zaradi »bolgarske« Makedonije, Vardarskega, Skopljskega in to politično pravo pa povečujejo oborožene sile preko šteta, ki je dovoljeno z mirovnimi pogodbami.

Naši narodi so ob vsej tej vojnokhujskaški propagandi in dejavnosti na naših mejah mirni. Zavedajo se, da je osnovna stvar graditi svojo domovino, krepliti enotnost jugoslovanskih narodov in njihovo obrambno pripravljenost. Zavedajo se, da bodo s svojo načelnostjo, vztrajnostjo in iskrenostjo še povečali svoj ugled v svetu, ki je že sedaj tak, da ga ne morejo omajati niti najbolj podla obrekovanja. Milijunske množice sveta, ki so pripravljene braniti mir, s tem pa tudi neodvisnost naše domovine, so z nami, to pa je hkrati tudi največja zapraka vsakršnim napadalnim težnjam.

Pred vojno za 900, danes za 3600 parov čevljev usnja mesečno

Z dobro organizacijo dela se da doseči mnogo — to je že kar pravilo, ki ga delovni kolektivi iz dneva v dan sami potrjujejo. Tovarna usnja v Slovenskih Konjicah je primer, da je tako in nič drugače. Nedavno je kazalo, da bo treba sprejeti v tovarno nove delavce in morda tudi nekaj nameščenecv, da bo plan izpolnjen. Delavski svet in uprava podjetja sta se

kega kupa, pri kraju. Prav gotovo se ne bo odlepila in precej truda bo zahtevalo tako delo od delavca. Zato pa: »Zagrablji kožo na sredi, in ena, dve se odlepi.« Zopet pridobljena minuta v delovnem procesu. Morda se zdi komu smešno tako zbiranje minut po tovarni. Da bi jih le povsod, pravimo mi, kajti uspehi so zagotovljeni. Namesto da bi sprejemali nove delavce, so po zbranih minutah v

propadel. Konec temu! Tudi v borbi za enakomerno mesečno izpolnjevanje plana so uspeli. Dvig tega, dvig onega, požrtvovalno delo, udarništvo in kolektiv je lahko ponosen: pred vojno so naredili za 900 parov čevljev usnja, danes pa že za 3600 mesečno. Torej štirikrat več.

KONTROLA

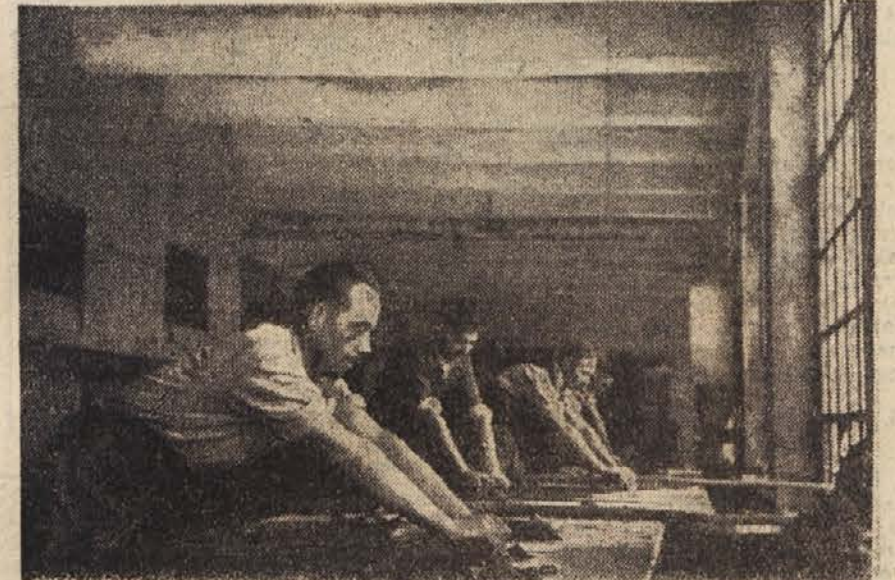
Kaj pa kakovost pri tako povečani storilnosti? Naj vam povem, čeprav so rekli: »Tega ne zapisati, ker je Juhart naš najboljši delavec.«

Šef laboratorija pravi Juhartu: »Poslušaj, kaj medfazna kontrola pri tebi že nekaj dni spi? Nekaj kosov usnja je, ki je v sredini še surovo.«

Aha, medfazna kontrola — boj za kvaliteto! Z delavskim svetom skupno je uprava odločila, da bodo postavili tako imenovano kvaliteto kontrolo med posameznimi stopnjami proizvodnje. V vsakem oddelku so izvolili komisije, ki se zberejo, kadar jih je volja, in celo nenadoma, ko nihče ne pričakuje, da pregledajo delo oddelka in posameznikov. Ne gre drugače, treba je paziti na kvaliteto, kajti delavski svet je odločil, da bo proti tistemu, ki bo delal površno, uveljavil sankcije. To pomeni, da bo kaznovan. V enem letu še ni bilo primera, da bi se kdo tako pregrešil, da bi ga bilo treba kaznovati.

To so menda najvažnejše stvari v tej tovarni, čeprav bi lahko pisali še o sindikatu, ki skrbi za vzgojo. Pa naj bo dovolj.

Za uspehe priznanje! V prvem polletju lanskega leta je kolektiv dobil prehodno zastavo in 400.000 din nagrade. V tekmovalstvu z usnjarskimi podjetji Slovenije so prav tako zasedli prvo mesto. Direktor te tovarne tov. Franc Zavašnik pa je kandidat za poslanca v Ljudsko skupščino LRS.

Tov. Rembrak Mihael je dvanajstkratni udarnik. Svojo petletno plansko nalogo je izpolnil že lani. Slika nam ga kaže pri struganju kože

posvetovala in na koncu ugotovila, da bodo z dobro organizacijo dela dosegli prav obratno. Pravzaprav niso bile potrebne posebne spremembe. Temeljito so opazovali delovni proces in delo posameznih delavcev. Ugotovili so, kje se zatika, kje bi šlo lahko delo hitreje, ne da bi pri tem trpela kakovost.

Uvedli so dosledni verižni sistem. Koža ne sme na poti od skladišča, kjer je še surova in kosmata, pa do skladišča, kjer kopicijo gotove kože, narediti nobene poti dvakrat zaman. Tako so stvar tudi uredili. V pritličju tovarne zmečejo surove kože v velike lužine sode, ki se počasi vrte in pri tem se odrgne in izluži vsa dlaka. Potem kože razdele in z vozički odpeljejo del v vegetabilno, del v kromsko strojilnico.

Prav na kratko: vegetabilna strojilnica je oddelek, kjer surove kože obesijo v bazene, polne tekočine, pripravljene iz česlovine in drugih kemikalij. V kromski strojilnici pa kože zmečejo ponovno v sode, ki se vrte; to so strojilni sodi, v katerih je tekočina iz kroma in drugih snovi. Od tod različne vrste usnja. Iz tega oddelka grede kože po dveh poteh. Iz vegetabilne strojilnice dobimo podplatno usnje, likanec in jermenje, iz druge pa najrazličnejše bokse in semiš usnje. V izdelovalnici, v drugem nadstropju tovarne, kamor dvignejo kože z velikimi dvigali, delo dokončujejo. Tako od oddelka do oddelka, iz nadstropja v nadstropje, brez zmede in nepotrebnega prevažanja v tretje nadstropje, kjer sedaj že usnje in nič več kože lepo likajo in suše, da se svetijo »kot sonce«.

ZBIRANJE MINUT

Ali se da pri tem verižnem sistemu res kaj prihraniti? Ni šlo za zamude, ki bi trajale ure in ure, temveč za minute. Da, z uro v roki so člani delavskega sveta in normirci z uprave hodili po tovarni in popravljali prej opisani tekoči trak. Tu so pridobili minuto, tam dve, in glej, na koncu so bile že ure, ki so se prej izgubile, da nihče ni vedel kam. »Zagrablji kožo na sredi!« Kako in zakaj? Ni vseeno, če delavec ali delavka, ki dela v lužnici, zagrablji surovo ostrgano kožo, ki jo hoče potegniti iz veli-

Poljčanski okraj pred volitvami

Po vseh vaseh poljčanskega okraja so vsak večer množični sestanki volivcev, kjer se pripravljajo na volitve v Ljudsko skupščino. Člani okrajnega odbora OF ter drugih organizacij pomagajo na sestankih in pojasnjujejo volivcem pomen volitev, važnejše gospodarske uredbe ter dogodke iz notranje in zunanje politike. Sestanki so tudi po sindikalnih podružnicah. V zadnjih dneh so imele sestanke vse sindikalne podružnice lesnih obratov LIP v Slovenskih Konjicah, v Konusu, kjer so sprejeli v počastitev volitev tekmovalno obveznost, in še nekatere druge. Predvolilnega sestanka mladine v Slovenskih Konjicah v petek se je udeležilo nad 150 članov LMS iz raznih aktivov. Govoril je kandidat konjiške volilne enote Franc Zavašnik. Množičnega sestanka v Slovenski Bistrici se je udeležil tudi sekretar OK KPS Jože Tramšek. Večja predvolilna zborovanja pa bodo v začetku marca v vseh večjih krajih. —gk—

delovnem procesu ugotovili, da imajo celo preveč delovne sile. Sto delavcev iz tovarne se je vrnilo na kmečko delo, ali pa so odšli v drugo industrijo, kjer resnično primanjkuje delovne sile. Razen tega so omejili »birokracijo«; v upravnem aparatu je 24 nameščenecv manj! Nekateri so kar zastokali, češ »adijo letni plan«. Kolektiv pa ga je izpolnil do 16. decembra.

REZULTATI

Boju za minute, če naj že tako imenujemo dobro organizacijo dela, pa so sledili drug za drugim kot razumljiva posledica novi uspehi. Iz vrst delavcev so se hitreje kot kdajkoli prej dvigali udarniki: 173 je bilo razglašanih lani, 3 pa so izpolnili petletni plan.

Z isto delovno silo so naredili mesečno za 400 parov čevljev več usnja kot leta 1949. Storičnost se je povečala za 32%. Sklenili so, da bodo prihranili in zmanjšali proizvodne stroške za 8 milijonov. Dosegali so 10 milijonov prihrankov.

Lep dogodek je bil za kolektiv, ko so prvič odkar delajo po planu izpolnili tudi januarski plan 101,6-odstotno. Prejšnja leta so decembra vedno »pritisnili«, da so izpolnili letni plan, januarski je tako

Konferenca partijske organizacije ministrstva za narodno obrambo

V dvorani Centralnega doma JA v Beogradu je bila v terek druga partijska konferenca ministrstva za narodno obrambo. Udeležili so se je tudi član Politbiroja CK KPJ tovariš Ivan Gošnjak ter člana CK KPJ tov. Vlado Janić in Otmar Kreačić.

Konferenco je pozdravil tov. Ivan Gošnjak, ki je izrazil željo, da bi pripomogla k nadaljnji okrepitvi partijske organizacije ministrstva za narodno obrambo in še bolj intenzivnemu delu vsakega posameznika za njegovo osebno ideološko in politično izobrazbo, za še boljše izpolnjevanje nalog.

Zaradi vojne na Koreji in intervencije Kitajske je postal mednarodni položaj ekrajno zaostren in negotov. Splošna zaostrenost odnosov se kaže čedalje bolj. Po vsem svetu so začeli mrzlično izdelovati orožje in vojaško opremo. Takšno stanje je značilno za sedanjí mednarodni položaj.

Vloga Jugoslavije v tem položaju je splošno znana. Mi smo povsem ohranili svojo neodvisnost, pridružili se nismo nobenim blokom in nobenim paktom. Ne zadostuje pa samo pravilna, neodvisna notranja in zunanja politika, da bi mogli biti prepričani, da nas nihče ne bo napadel. To bi bila nevarna iluzija. S Sovjetsko zvezo smo se zapletli v spor prav zato, ker smo hoteli biti neodvisni v upravljanju svoje socialistične države. Neodvisnost in nevtralnost torej nieta noben jez proti napadalnosti. Napadalnost lahko kljubuje samo pripravljeno vsa ljudstva, da se ji postavi po robu, kljubujeta ji lahko samo moč in sposobnost njegove vojske.

Slehnemu našemu človeku, zlasti pa pripadniku naše vojske, mora biti očitno, da na krmlju informbirojevskih držav nimamo prijateljev, marveč da lahko pri-

IZ DANASNJE STEVILKE:

Kdo preli miru? — Jugoslovanska armada je zanesljiv zaščitnik nemotenege dela našega ljudstva
Mac Arthurjeve čete so napredovale za 15 km
Pravočasno poskrbimo za seme — Mesec dni novega trgovanja
Fizikulture in športne vesti — Prispevki naših dopisnikov — Obvestila

Delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije na poti v Izrael

Te dni bo odpovala z motorno ladjo »Topusko« v Izrael naša sindikalna delegacija, v kateri so: Milan Slani, Vojko Todorovič, Anka Popovič in Ašer Deleon. Delegacija bo v Izraelu gost izraelske sindikalne organizacije »Histadrut«.

V VINKOVCIH GRADE NAJMODERNEJŠO RANŽIRNO POSTAJO

V Vinkovcih, na zelo pomembnem železniškem križišču, kjer je združeno šest prog, urejajo najbolj moderno ranžirno postajo v državi. Od njene zmogljivosti in urejenosti je zelo odvisen železniški promet na magistrali Zagreb—Beograd, pa tudi propustnost prog med Vojvodino in Bosno.

Postaja v Vinkovcih bo opremljena z najsodobnejšimi napravami. Železničar bo z avtomatično napravo delal z vsemi kretnicami in svetlobnimi signali. Ta aparat je na zunaj podoben pisalnji mizi, na kateri je relief, ki prikazuje vse tire in kretnice na postaji. Železničar ima iz svoje pisarne popola pregled nad prometom na postaji. Da bo zagotovljena kar največja prometna varnost in da se bo dežurni vodja manevriranja mogel sporazumevati s strojevodji, bodo uporabljali tudi zvezo po načelu radijske ureditve.

TOVARNA ŠAMOTA V MLADENOVČU IZPOLNILA PETLETKO

Med večje kolektive v državi, ki so že izpolnili petletno nalogo, se je 13. t. m. uvrstil kolektiv tovarne šamotnih izdelkov v Mladenovcu.

Tovarna se je med petletko zelo razvila. Leta 1947 so jo dogradili in razširili. Obratovati so začele še štiri peči. Dobili so tudi več strojev. — Kolektiv je uspešno izpolnjeval svoje naloge zlasti lani. Brigadni sistem so uvedli že v prvem planskem letu. Storičnost se je povečala za 30%, kakovost pa se je izboljšala za 25% v primerjavi z letom 1947. Vsek drugi delavec je udarnik. Pavle Radojič je bil že dvajsetkrat razglašen za udarnika. Tudi po izpolnitvi petletnega plana nadalje vneto tekmujejo.

RUDNIK GRAFITA PRI TOPUSKEM JE ZAČEL OBRATOVATI

Na najdišču grafitu pri Topuskem na Kordunu, odkritem lani, je že montirana prva peč za mletje. Sedaj grade še eno tako peč. Grafit iz tega rudnika bodo pošiljali v livarne, kjer ga uporabljajo pri litju železa. Okoliški teren geologi še naprej raziskujejo. Grafit pri Topuskem se odlikuje po bogastvu ogljika. Iz tega rudnika bomo lahko popolnoma krili potrebe naših tovarn po grafitu.

Večje količine grafitu so odkrili še pri Prokuplju in so sedaj tamkaj pripravljali dela za otvoritev rudnika. Ta grafit bodo uporabili za izdelavo svinčnikov in grafitnih posod. (Tanjug)

Jugoslovanska armada le zanesljiv zaščitnik nemotenege dela našega ljudstva

Čakujemo od onod vsakršno sovražno akcijo proti naši državi, ki odkritosrčno simpatizira z narodi teh držav.

»Čeprav je naša vojska v rednem mirovnem stanju,« je rekel tov. Gošnjak, »mora gleda na takšen položaj v svojem vsakdanjem življenju in delu negotovno stori potrebne ukrepe. Gre predvsem za to, da smo si na jasnem, da grozi naši državi določena nevarnost in možnost napada nanjo, iz česar mora slediti tudi odnos do dela naših oficirjev v vojski, do njihove skrbi za bojno pripravljenost vojske itd. Predvsem moramo razumeti, da sedanjí položaj v svetu ni normalen, še manj pa zunanje-politični položaj Jugoslavije. Zato je bojna pripravljenost vojske še važnejša.«

Tovariš Gošnjak je govoril potem o izkušnjah iz naše narodnoosvobodilne vojne, o sistemizaciji in proučevanju teh izkušenj, o njihovem prenašanju v naše učne programe. Za vsako vojsko je zlasti važno, da imajo njeni kadri za seboj vojno in bojno preteklost, kajti v trdih in surovih razmerah pridobljenih izkušenj ni moč z ničimer nadomestiti. Posebno dragocen kapital ima naša vojska, ker so njeni kadri sodelovali med narodnoosvobodilno vojno v nešteti bojih in se tako naučili premočnejšega sovražnika. Narodnoosvobodilna vojna ni bila navadna vojna, v njej so se uveljavile nove izkušnje, ki jih moramo ne le ohraniti, marveč tudi proučevati in prenašati na nove kadre naših oficirjev. Izkušnje iz narodnoosvobodilne vojne, ki so bogata zakladnica za našo vojsko, moramo spretno uporabljati v šolanju naših kadrov.

Za obrambno moč in usposobljenost naše vojske je važno tudi vprašanje skrbi za vojake. Navadno razumemo pod tem samo medsebojne osebne odnose med predstojniki in podrejenimi, zlasti odnose oficirjev do podoficirjev ali obeh do vojakov. To je sicer važno, ni pa še vse.

Vsak oficir mora razen tega nenehno skrbeti za življenjske pogoje vojakov, osebno mora nadzorovati, ali je vojak dobil tisto, kar mu gre, ali se v vojski izpolnjujejo predpisi. Skrb za vojake je stvar vseh oficirjev in podoficirjev. V naši ljudski vojski morajo videti oficirji v vojaku predvsem človeka in zavestnega branilca naše socialistične domovine.

Naša ljudska revolucija je odpravila socialne razlike privilegiranih razredov in postavila na vodilne položaje v vojski ljudi iz ljudstva. Zato med oficirji in vojniki ni več socialnih in nacionalnih razlik, vsi so sinovi našega delovnega ljudstva, ki mu je pri ercu zgraditve socializma v državi, ohranitev in razširjenje pridobitev revolucije. Oficirski kader naj se kar najbolj približa vojakom, očitovsko naj skrbi zanje. Tudi v tem oziru nam je lahko za zgled narodnoosvobodilna vojna, kjer so oficirji vzorno skrbeli za borce, kar je znatno vplivalo na moralno in politično stanje naših enot. Imamo lahko najmodernejšo tehniko in opremo, toda brez ljudi je vse to mrtvo. Vprašanje skrbi za ljudi v vojski je bistveno vprašanje bojne pripravljenosti naše vojske, njene učinkovitosti in udarne moči.

»Naša armada,« je rekel tov. Gošnjak, »je politično čvrsta in monolitna, epobna vsak hip stopiti na branik naše neodvisnosti in svobode. Naša vojska je zanesljiv zaščitnik mirnega in nemotenege dela naših delovnih ljudi, pa tudi močan činitelj miru v tem delu sveta. Naša vojska nikogar ne ogroža. Naši narodi, ki se nesebično žrtvujejo zanjo, so lahko prepričani, da se jim ne bo nikoli izneverila, da bo znala s svojim vrhovnim komandantom na čelu ohraniti in ubraniti njihovo svobodo in neodvisnost, če bi bilo to potrebno.«

Mac Arthurie četete so napredovale za 15 km

Ameriške ladje obstreljujejo že sedmi dan območje Vonsana

Tokio, 21. febr. (Tanjug) V davišnjem sporočilu ameriške osme armade, ki ga prenaša UP, je rečeno, da so ameriške četete napredovale na osrednji fronti kakšnih 15 km. ne da bi našle na odpor. Ameriške enote so zdaj približno 16 km severozahodno od Vondžuja in 11 km severno od Cipjonga, reko Han pa so prekoračile 27 km vzhodno od Cečona. Na vzhodni fronti so britanske sile prav malo napredovale in so sedaj na položaju, ki leži približno 18 km vzhodno od Seula. Na zahodni strani Seula so se prebile na polotok Kimpjo.

V sporočilu poveljstva letalskih sil je rečeno, da so večerj ameriška letala uničila ali poškodovala 9 severnokorejskih tankov. To je bila največja skupina oklepnih vozil, ki so jih tukaj opazili od srede decembra. Lovska letala in bombniki so večerj napravili 875 bojnih letov. Med temi letali je 20 veletodnjav, ki že 6 dni nepretrgoma bombardirajo prometne zveze na vzhodni obali Koreje. Nočni bombniki so sinoči napadli 6 vlakov, ki so vozili od mandžurske meje proti jugu. Na enem izmed teh vlakov je bilo naloženih 15 tankov.

Pomorske enote, ki se bojujejo pod poveljstvom generala Mac Arthurja, že sedmi dan obstreljujejo območje Vonsana. Bojna ladja Missouri je s topovi velikega kalibra uničila železniške naprave in most pri Tančonu na vzhodni korejski obali, bojna ladja »Saint Paul« pa je še nadalje podnevi in ponoči bombardirala cilje severno od izliva reke Han.

AFP prenaša severnokorejsko sporočilo, v katerem je rečeno, da so severnokorejske enote in »kitajski prostovolci« še nadalje zapleteni v boje na vseh odse-

kih fronte in da se držijo na položajih, ki so zanje ugodni. Sporočilo pripominja, da so severnokorejske enote med 21. januarjem in 17. februarjem sestrelile na območju Seula 38 sovražniških letal.

Izjava generala Mac Arthurja

Tokio, 21. febr. Kakor poroča UP, je izjavil general Mac Arthur, ko je obšel fronto pri Vondžuju, da so dobile ameriške in južnokorejske četete ukaz, da spet prevzamejo pobudo na fronti. General Mac Arthur je izjavil, da se strateški načrt glavnega štaba ameriških sil dobro razvija in da je moral ameriških in drugih borcev pod njegovim poveljstvom odlična.

Govorec o prehodu 38. vzporednika je general Mac Arthur izjavil, da se ne bo poslužil pooblastil, ki mu jih je dal predsednik ZDA Truman, če bodo dani preprčiljivi politični razlogi proti prehodu bivše demarkacijske črte in če bo le kakršna koli razumna možnost za omejitve tega pooblastila. Po pooblastilu predsednika ZDA Trumana sme general Mac Arthur kot poveljnik bojišča sam izdati ukaz za prekoračitev 38. vzporednika.

POVELJNIK AMERIŠKE VII. FLOTE NA FORMOZI

Taipeh, 21. febr. (AFP) V glavno mesto otoka Taivana Taipei je prišel iz Tokia z letalom poveljnik ameriškega sedmega ladijstva admiral Strumble. Po njegovih besedah je glavni namen njegovega obiska, da inspicira Kuomintangovo mornarico in pretrese vprašanje pomoči, ki bi jo sedmo ladijstvo lahko dalo Cankajšku v vodah Taivana na podlagi danih pooblastil.

Izjavil je, da nevarnost napada s kitajskega kopna na Taivan ni še prav nič manjša, na pomlad pa bo postala še večja. Strumble je rekel, da bodo sile ZDA z ognjem odgovorile na vsak letalski napad na Taivan, če bi bilo treba takšen napad šteti za del splošnega napada.

Admiral Strumble se bo sešel s Cankajškom in z drugimi Kuomintangovimi vojaškimi in ostalimi šefi.

Vojno stanje z Nemčijo bo prenehalo v marcu

Bonn, 21. febr. Po izjavi zastopnika zahodnih okupacijskih sil v Zahodni Nemčiji je razglasitev o prenehanju vojnega stanja z Nemčijo, ki je bila napovedana za konec t. m. odložena za mesec dni. Reuter poroča, da Vel. Britanija, ZDA in Francija niso pripravljene razglasiti prenehanja vojnega stanja z Nemčijo, ki formalno še zmeraj obstoji, in sicer zato ne, ker zahodnoevropska vlada še ni storila ustrežajočih recipročnih ukrepov.

Eisenhower v Evropi

Pariz, 21. febr. (AFP). Vrhovni poveljnik severnoatlantske vojske general Eisenhower je danes prispel iz New Yorka v Pariz, kjer bo prevzel dolžnost vrhovnega poveljnika oboroženih sil držav severnoatlantskega pakta. Glavni stan generala Eisenhowerja je začasno v Parizu. Pričakujejo, da bosta britanski feldmaršal Montgomery in francoski general Jouin imenovana za pomočnika vrhovnega poveljnika severnoatlantske vojske.

6. maja bodo izvolili predsednika avstrijske republike

Dunaj, 21. febr. Na seji avstrijske vlade je bilo sklenjeno, da bodo 6. maja volivci predsednika republike; sprejetih je bilo tudi več zakonskih predlogov o kontroli in razdeljevanju surovin, o novem racioniranju živil in o ostrih ukrepih zoper špekulacijo. S 26. februarjem bodo zmanjšane omejitve v železniškem prometu od 20.000 km na 10.000 km dnevno. Te omejitve so bile uvedene v letošnjem januarju zaradi pomanjkanja premoga.

Izjava Achesona na tiskovni konferenci

Washington, 21. februarja (UP). Ameriški zunanji minister je v sredo na tiskovni konferenci izjavil, da so ZDA življenjsko zainteresirane na »zdravem in varnem razvoju narodov pacifičnega območja«. Dejal je tudi, da namerava ameriška vlada nadaljevati neformalne razgovore z narodi, ki so zainteresirani na pacifičnem paktu.

Poleg tega je izjavil, da je bilo ustanovljenih šest komitejev »za kontrolo nad pomanjkanjem blaga po svobodnih deželah«. Pri komiteju, ki se bo sestala, bo komite za baker, cink in svinec. Ta komite bo zasedal v ponedeljek. Acheson je izjavil, da ne more še razkriti, katere dežele bodo zastopane v različnih kontrolnih komitejih, da pa upajo tri ustanovitvene vlade — ZDA, Združenega kraljevstva in Francije — da bodo mogle še ta teden v skupni izjavi podati te informacije in druge podrobnosti.

Zunanji minister je tudi izjavil, da za sedaj ni mogoče reči, če se bodo sporazumeli o formuli, na osnovi katere bi izdelali pacifiški varnostni pakt.

Na tiskovni konferenci v sredo je Acheson tudi dejal, da ne pripisuje iz-

javi Stalina nobenega posebnega pomena. Acheson ne pričakuje, da bi sovjetske četete intervenirale na Koreji. Acheson se popolnoma strinja z direktorjem za tisk v zunanjem ministertvu Michaelom Mac Dermottom, ki je dejal na Stalinovo izjavo: »Dejstvo, da se Sovjeti oborožujejo in da so odgovorni za napad, je tako dobro ugotovljeno, da ni mogoče resnice zametniti s kako novo napako.« Acheson je molče svaril Rusijo in njene partnerje na Daljnem vzhodu pred vsakim novim napadom na tem območju.

NJIHOVA SAMOSTOJNOST

Angleška informbirovska agentura je pred kratkim izdala brošuro »Pot Anglije k socializmu«. V njej piše: »Anglija bo uresničila socializem po svoji poti ... po lastni poti in v lastnih pogojih... Ni res, da hoče KP Anglije uresničiti sovjetsko oblast in ukiniti parlament.«

Govornik KP Anglije v Hyde parku: »In še to so mi ukazali iz Moskve, naj vam povem, da mi oni prav ničesar ne ukazujejo, in da sem popolnoma neodvisen v svojih izjavah...«

TRGOVSKI SPORAZUM MED INDIJO IN PAKISTANOM

Karachi, 21. febr. (AFP) Trgovinska pogajanja med Pakistanom in Indijo, ki so se začela pred dvema dnevnoma, se zadovoljivo razvijajo. Indijska delegacija je sprejela pakistanski predlog, naj pri izmenjavi blaga velja tečaj 100 pakistanskih rupij za 140 indijskih rupij.

Zamenjava med obema državama je bila pretrgana pred več kot letom dni, vendar pa je bila indijska vlada zaradi primanjkovanja živil in tekstilij, ki jih uvaža iz Pakistana, prisiljena opustiti svoje zahteve glede monetarne paritete in privoliti v pakistanske pogoje. V Karachiju so menja, da bo obnovitev trgovine med obema državama pripomogla k rešitvi vprašani Kašmira; pričakujejo, da bo Indija sedaj popustljivejša pri tem vprašanju.

Koncert baritonista Vladimirja Ruždjaka

Solopovski nastopi so pri nas taka redkost, da lahko beležimo koncert hrvatskega baritonista Vladimirja Ruždjaka kot izreden dogodek, ne samo po visoki umetniški vrednosti prireditve, temveč že po značaju samega koncerta. Solistično petje, ki bi se tudi pri nas moralo razvijati v dveh smereh, v koncertno in operno, se je v glavnem osredotočilo na operno stran, kjer je več možnosti za uspeh in nadaljnji razvoj, medtem ko je koncertno petje skoraj popolnoma zanemarjeno. Poglavitni vzrok pa je morda bolj v večji zahtevnosti koncertnih nastopov, kot v nujni potrebi po mladih opernih močeh, ki jih je končno vendarle dovolj, saj stremi danes ves solopovski kader samo k opernemu odru. Težavnost solističnega koncertnega petja pa je prav gotovo že v tem, da ja koncertant navezan samo na svoj glas in prirodno muzikalno nadarjenost, medtem ko pomagata opernemu pevcu pri umetniški stvaritvi tako vizuelna podoba, kakor tudi dramatična igra. Očitno je, da napravi trojna predstava: poslušanje petja, opazovanje igre in mimike ter doživljanje dramatičnih dogodkov na odru brez dveh učinkovitejših vtisov kot samo petje, pa naj bo še tako čustveno in izrazno bogato. In vendar je v muzikalnem smislu ta čustvenost in izraznost vrednejša in muzikalno popolnejša, ker v bistvu zadosti vsem zahtevam solistične glasbe. To nam je dokazal tudi koncert baritonista Vladimirja Ruždjaka,

ki smo ga poslušali v ponedeljek 11. t. m. v veliki Filharmonični dvorani. Že spored sam je pomenil izključno komorni značaj koncerta, saj ni vseboval nobene operne arije, ki so običajna slabost naših solističnih prireditev. Kot uvod v koncert smo slišali G. F. Händla Arioso in recitativ ter arijo iz oratorija »Samson«. Obe skladbi je podal koncertant v tehničnem in muzikalnem pogledu dovršeno. Osrednja točka programa je bila Sohumanova zbirka »Pesnikova ljubezen«. Teh pesmi ne odlikuje samo polni lirski in čustveni klavirski stavek ter izrazita nemška romantična melodika, temveč zlasti značilna erotična sila, ki veže posamezno umetnino v enotno stilno in izrazno določeno razpoloženo stvaritev, ki je ena najdragocenejših skladb velikega romantika.

Drugi del sporeda je obsegal tri pesmi Mauricea Ravela »Don Kihot Dulcineje«. Te tri pesmi, napisane za film »Don Kihot«, so biser moderne francoske literature in jih razen značilnega španskega kolorita odlikuje domiselna harmonizacija in originalna klavirska spremljava.

Dve Gotovčević uglašbitvi iz »Gorskega venca« P. Njegoša sta romantično opremljena, na jugoslovanski folklori osnovana speva, ki tvorita po svojem značaju srečno sintezo počasnega in hitrega stavka.

Koncert so zaključili trije zamorski religiozni spevi v nekoliko šablonski prireditvi, ki je ponekod tudi ubi-

jala izvirno in prepričljivo melodiko teh, v resnici čudovitih eksotičnih spevov.

Vladimir Ruždjak se je predstavil kot pevec izrednih umetniških kvalit. Razen nenavadne tehnične popolnosti, ki se zrcali predvsem v kultiviranem sproščnem izvajanju, ga odlikuje visoka izrazna moč in dovršeno muzikalna interpretacija, brezhibna intonacija in občudovanja vred-

ni spomin, saj je izvajal celotni spored na pamet in (razen Händla) v originalnem jeziku. Ni čudno, da je občinstvo skoraj izterjalo od koncertanta še tri ali štiri dodatke, ki jih je izvedel prav tako umetniško dovršeno kot ves ostali program.

Pevca je diskretno in z muzikalnim občutkom spremljal D. Lukič, ki je pri tem soustvaril marsikatero umetnino.

Društvo „KOBANCI“ — najboljšo mariborsko izobraževalno društvo

Izobraževalno umetniško društvo »Kobanci« v Kamnici pri Mariboru je doseglo v dosedanjem tekmovalnem obdobju od oktobra do danes med enakovrednimi društvi najboljši uspehe. S svojo dejavnostjo v tem času se društvo znatno odlikuje pred IZUD na Pobrežju, v Radvanju in Brezju. To, da bodo v tekmovalju do obletnice OF ocenjeni po napredku svojega dela ne glede na velikost društva, je člani skupno s celotnim upravnim odborom podžgalo in pokazati hočejo, kaj zmore Kamnica na ljudskoprosvetnem področju.

V začetku oktobra, prve dni tekmovalnja, so imeli člani občni zbor in tedaj je bilo njihovo delo še kaj skromno. Od ustanovnega obnega zbora v juniju 1949 se je sestel upravni odbor samo enkrat, kajti pozneje nikoli več ni bil sklepen. Povezava upravnega odbora in sploh matičnega dela članstva iz Kamnice z delavskimi kolektivji ZMP in MO je bila kmalu pretrgana in zaradi neznanega števila članstva je društvo prenehalo obstajati. Ostal je le pevski zbor »Kobanci«

MIRNA UREDITEV MEDSEBOJNIH SPOROV možna samo s pomočjo ZN — te izjavil Trygve Lie

Santiago, 21. febr. (Tanjug) V glavnem mestu Čila Santiagu se je začelo v torek 12. redno zasedanje Ekonomsko-socialnega sveta OZN. Na zasedanju so navzoči predstavniki 18 držav.

Po pozdravnem govoru predsednika Čilske republike Gonzalesa Videle je spregovoril generalni sekretar OZN Trygve Lie, ki je izrazil prepričanje, da je mogoče doseči mirno ureditev mednarodnih sporov in zboljšanje ekonomskih razmer na svetu samo z Združenimi narodi. — Trygve Lie je dejal, da je mogoče svetovni mir utrditi, če bodo zastavljali nove napore za mirno rešitev sedanjih perečih mednarodnih vprašanj in da bodo lahko narodi sveta prepričali vojno in utrdili svetovni mir. Poudaril je, da se morajo Združeni narodi upreti sleherni napadalnosti. Ko je govoril o korejski vojni, je generalni sekretar OZN ponovil, da navzlic oboroženi akciji na Koreji Združeni narodi še nadalje zastavljajo vse napore za mirno rešitev korejskega vprašanja in drugih daljnovzhodnih problemov.

Kar zadeva delo Ekonomsko-socialnega sveta, je Trygve Lie posebej poudaril, da je nujno potrebno nenehno dvigati življenjsko raven v vseh delih sveta. To vprašanje je tesno povezano z vprašanjem svetovnega mira. Zaradi tega so Združeni narodi dolžni, da pri svojem nadaljnjem delu posvetijo mnogo več pozornosti razvoju gospodarsko nezadostno razvitih držav. Tehnična pomoč Združenih narodov zaostlim državam pomeni samo dober začetek dela na tem področju. Trygve Lie je izjavil, da so bili doslej doseženi rezultati na tem področju nezadovoljivi. Potrebe so velikanske in zato bi morali Združeni narodi še mnogo bolj razširiti tehnično pomoč. Trygve Lie je pozval Ekonomsko-socialni svet, naj ukrene vse potrebno, da bi se kar najbolj učinkovito razširilo financiranje ekonomskega razvoja zaostalih držav.

Po krajšem govoru belgijskega delegata je bila zaključena slovesna seja. Na jutrišnji seji bodo izvolili novega predsednika Ekonomsko-socialnega sveta za leto 1951 in sprejeli dnevni red.

HONGKONG

Velika luka in baza v Južnem kitajskem morju

Prodor kitajskih čet v pokrajino Kwantung je že pred dvema letoma postavil v ospredje nadaljnjo usodo Hongkonga, velike britanske luke v Južnem kitajskem morju. Ali bodo Mao Ce Tungove četete zasedle to luko in tako likvidirale zadnje in najvažnejše angleško oporišče v tem delu sveta, ali pa se bo bodočnost Hongkonga rešila sporazumno.

Hongkong, ki šteje za bližnjico okoli skoraj 2 milijona prebivalcev, zavzema prav posebno mesto v britanski prekomorski trgovini, poleg tega pa je tudi ena najvažnejših britanskih baz v Tihem oceanu.

Se leta 1908 je zmaš promet ladij, ki so se ustavile v tem pristanišču, 11,1 milijonov reg. ton, ne šteta drunke, ki vozijo med Hongkongom in kitajsko obalo. Preko Hongkonga je šlo pred vojno 20% kitajskega izvoza in 25% kitajskega uvoza, preko te luke pa je šel v svet tudi velik del kitajske emigracije. Ker je Hongkong že dalj časa povezan s kitajskim železniškim omrežjem, je igral tudi pomembno vlogo kot trgovski središče med Kitajsko, Japonsko, Indokino, Siamom, Malajo, Indonezijo in Indijo, pa tudi Združenimi državami Amerike.

Hongkong je bil vse do leta 1841, ko je prišel pod angleško oblast, le neznan trgovski naselje, južno Kantona. Pomen tega naselja je porasel posebno po letu 1860, ko je odstopila Kitajska Angliji še pristanišče Kowloon, ki leži nasproti Hongkongu. Od tedaj, posebno pa od začetka tega stoletja, se je Hongkong vedno bolj razvijal v eno največjih pristanišč sveta. Zato je decembra 1941 postal eden prvih ciljev japonskega napada na angloameriške baze v Tihem oceanu. Hongkong je padel v japonske roke že 25. decembra 1941.

Oktober 1949 so prispeli Mao Ce Tungove četete prav do vrat Hongkonga. Od tedaj naprej je postala usoda Hongkonga zopet negotova. Želja Anglije, da bi za vsako ceno obdržala to dragoceno kolonijo, je bila po mnenju nekaterih diplomatov opazovalcev eden glavnih razlogov za to, da je Anglija že 6. januarja 1950 prizvala Mao Ce Tungovo vlado. Hongkong pa je ozromnega pomena tudi za Mao Ce Tungovo vlado, saj gre v zadnjem času skoraj vsa kitajska prekomorska trgovina preko te luke. Morda je prav v tem razlogu, da LR Kitajska še ni zahtevala revizije sporazuma, ki ga je sklenila še stara Kitajska z britanskimi oblastmi v tem vprašanju.

Spopad na Koreji pa je znova postavil na kocko vprašanje, ali se bo Hongkong še lahko obdržal kot najvažnejši britanski imperij na Daljnem vzhodu. Dna 3. decembra je namreč ameriška vlada močno omečila promet s Kitajsko, Hongkongom in portugalsko kolonijo Macao, uvedla je posebno izvzema dovoljenja za trgovino s temi deželami. Nekaj dni zatem (9. decem-

bra) pa je prepovedala vsak izvoz ameriškega blaga v te kraje. Ta sklop je sprejela tudi kanadska vlada. Značilno je, da se njen sklep nanaša tudi na Hongkong, ki je vendar angleška kolonija. Nekaj dni zatem in sicer 16. decembra, je ameriška vlada sprejela odločbo o blokiranju kitajske in severnokorejske imovine v ZDA, ameriškim ladijam in letalom pa prepovedala izkoristiti kitajska letališča in pristanišča. Upoštevajoč posebni položaj Hongkonga, ki živi največ od posredniške trgovine, angleška vlada ni mogla iti do skrajnosti, ker bi se s tem Anglija pridružila ameriški blokadi Kitajske.

Kot poroča agencija UP so se prav zaradi tega sedaj prišla v Washingtonu angloameriška pogajanja. Cilj teh poga-

janj je, dr se poveča obseg ameriške trgovine s Hongkongom in onemogoči vsak tranzit ameriškega blaga, posebno strateških surovin, preko Hongkonga na Kitajsko. Kakor poroča ista agencija je Velika Britanija baje pristala na to. Vendar pa vlada še nespornost v vprašanju, ali naj se ta prepoved razširi na nestrateški material ki ga Anglija izvažna na Kitajsko.

Britanski funkcionarji opozarjajo na to, da bi prepoved vsake trgovine na Kitajsko prvil zelo oslabila položaj te kolonije, brezposelnost, ki bi nastala kot neposredna posledica te prepovedi, pa bi okrepila razne nezadovoljne elemente. Drugič pa bi prizadela tudi trgovino z Indonezijo, Indijo, Malajo, Filipini, Indokino, skratka prinesla več škode kot pa koristi. Združene države Amerike pa računajo s tem, da bi sporazum o posredniški kontroli pojačal ameriški ekonomski pritisk na Kitajsko, s tem pa, da bi se razširil trgovski stiki Hongkonga z drugimi delatimi Južnovzhodne Azije pa tudi okrepil položaj te kolonije same.

Po poročilu UP angleška vlada ni pripravljena do te skrajnosti. London stoji na stališču, da bi dokončna prekinitve gospodarskih odnosov s Kitajsko le ogrozila Hongkong. V območju severno od Hongkonga imajo zbranih preko 100.000 vojakov, medtem ko je v Hongkongu, ki je popolnoma kitajsko mesto, le kakih 40.000 Angležev. Vse to narekuje angleški vladi skrajno previdnost v tem vprašanju. —>

stopili v mariborskem radio-studiju in do aprila pridedili tri samostojne pevske koncerte doma. Igralska skupina je predvidela prvo predstavo igre »Vozel« v začetku marca ali morda še konec februarja, če bo šlo. Odločili so se tudi za pozivitev lutkovnega gledališča: do konca februarja bodo sami izdelali lutke, na kar bo sledila prva predstava, ki jo bodo do aprila ponavljali in v njo odšli na gostovanje. V tekmovalnih obvezah ni manjkala točka o pomožnih knjig v ljudski knjižnici in njenem nemotenem poslovanju.

Da so resno mislili, kaže njihovo nadaljnje delo. Ni ostalo samo pri sklepih. Od oktobra do januarja se je upravni odbor redno sestajal in obravnaval vsa vprašanja, ki so se pojavila med delom. Društvo šteje sedaj 106 podpornih in 36 aktivnih članov. Člani so opravili za društvo prečiščeno število prostovoljnih delovnih ur. Utrdili so disciplino na va- jah in pevski zbor je v teh mesecih že trikrat nastopil, igralci so Ob dnevu republike že sodelovali na proslavi v recitacijami in z enodejanko, prepisali vloge za igro, za katero so se odločili, in pridno začeli redne vaje. Ob Dnevu republike je društvo zopet odprlo ljudsko knjižnico, ki od tedaj redno izposičuje knjige združenikom na tudi kmetom in drugim prebivalcem Kamnice.

Pevce je že 22. do konca tekmovalnja pa jih bo še več. Igralska skupina bo prihodnje nedeljo presenetila Kamničane s premiero nove igre, kmalu pa se bodo začele predstave v lutkovnem gledališču. S svojim delom pred 10. obletnico OF je IZUD v Kamnici prehitel prej bolj razvite društvene kolektive Pobrežja, Radvanja in Brezja. —>

Požrtvovalnost in prizadevnost skrivnost uspehov kirurške klinike

Prostori ljubljanskih kliničnih bolnišnic so že davno pretesni za vse tiste, ki iščejo v njih pomoči in zdravila. Nekatere delno prenovljene stavbe sicer rešujejo za kratko dobo to najbolj kočljivo vprašanje ljubljanskih bolnišnic, a povsem rešiti ga ne morejo. Popolno rešitev pomeni le zgraditev novih, zahtevam sodobne medicine ustrežajočih klinik. Vendar pa se za temi na zunaj nesodobnimi stavbami razvija sodobna medicina prve vrste, delajo zdravstveni kadri, ki prav malo ali nič ne zaostajajo za mojstri medicine tistih dežel, kjer delajo v mnogo bolj ugodnih pogojih kot zdravniki pri nas.

Sodobna medicina se je pri nas začela pravzaprav šele po osvoboditvi. V teh petih šestih letih pa je napravila tako ogromen korak naprej, da danes v pravem pomenu besede ustvarja iz nemogočega mogoče. Med požrtvovalnimi zdravstvenimi kadri, ki orjejo ledino sodobne slovenske medicine je nedvomno na prvem mestu rektor medicinske visoke šole, predstojnik kirurške klinike profesor dr. Božidar Lavrič.

Ime dr. Božidarja Lavriča ni znano samo pri nas, temveč prav tako v mednarodnih medicinskih krogih. Tvegani, a zelo uspešni kirurški posegi, kot operacija na možganih, srcu, pljučih itd., ki jih je opravil prof. dr. Lavrič zadnja leta, so mu ustvarili velik sloves.

O vsem tem sem razmišljal, ko sem stopal proti Zaloški cesti. V redakciji so mi naročili, naj nekaj napišem o prof. dr. Lavriču kot kandidatu druge volilne enote postojanskega okraja za Ljudsko skupščino LRS. Ali naj napišem, kar večina ljudi že ve o njem? Ljudje vedo, da je rektor in profesor medicinske visoke šole, vedo, da je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter tudi mnogih mednarodnih ustanov. Ali naj napišem o njem, da je doma iz postojanskega okraja, kjer so ga rojaki izbrali za kandidata? Ljudje veče ali manj to o njem že vedo. Zato sem se odločil: naj spregovore o njem njegovi pacienti, naj spregovore o njem tisti, ki jih je s svojo čudovito roko vrnil iz brezupnega stanja spet v življenje.

Ze ob prvih korakih v prostore kirurške klinike čutiš, da vse to življenje uravnava neki veliki nevidni možgani. — V sobi številka 38, v dnesnem krilu pritličja, leži bolnik S. A. iz Ljubljane. Ozek košen obraz obkroža pramen bujnih, delno že osivelih las. Skoraj prosojni prsti roke na odeji govore, da je šele pred dnevi premagal najhujše. Sicer pa naj spregovori sam:

»Pred tednom dni sem bil tretjič operiran. Ze dalj časa sem imel tumor na črevesju. Taka operacija se izvrši v dveh etapah, ker pa so nastale nepredvidene komplikacije, so me morali še tretjič operirati. Tretja operacija je bila najtežavnejša. Drugič in tretjič me je operiral prof. dr. Lavrič. Razumljivo, da sem se prvotno operacije zelo bal. Ko pa je prišel profesor Lavrič k meni in me s svojo veliko sugestivno silo pomiril, sem bil prepričan, da se ho dobro izteklo. O profesorju dr. Lavriču bi povedal, da se čudimo njegovi neiztrpni energiji. — Nekaj dni po operaciji, ko mi je bilo najhujše, je bil večkrat pri meni tudi ponosi. Med tem časom je bil tudi v Beogradu, in ko se je vrnil, je bila njegova prva pot takoj s postaje na kliniko, kjer je pregledal najbolj nevarno bolne. Sicer, kaj naj vam še povem o njem? Vsi bolniki čutimo že njegovo prisotnost kot nekakšno olajšanje. Mislim, da smo lahko srečni in pomorni, da imamo tekega medicinskega strokovnjaka, ki dela tako čudovite reči.«

Ko sem se poslavljaj, me je tovariš S. A. še poprosil: »Ce boste pisali o profesorju dr. Lavriču, prosim, omenite še to, da bi bilo največje priznanje njegovemu delu zgraditev kliničnih prostorov, s katerimi ima sedaj največ skrbi.«

V sobi številka 5 v istem traktu leži bolnik Prusnik iz Ljubljane. Pri kakšnih dvema mesecema je nekajkrat močno bruhal kri. Zdravniki so ugotovili, da ima veliko rano na želodcu.

»Nam vsem je prof. dr. Lavrič ne samo zdravnik, ki skrbi za naše zdravstveno stanje, temveč tudi najboljši oče. Ko me je pregledal in opazoval rentgensko sliko, mi je tako z zaupanjem dejal: »To bomo že uredili,« da sem bil na mah brez skrbi in sem vedel, da bo operacija želodca — čeprav težavna — dobro uspeła. Operiral me je prof. dr. Guzeji, njegov odlični sodelavec. Danes sem srečen,

vano in da se še stalno vzgajamo, to je predvsem njegova zasluga. Vedno neumoren, neredko pride tudi ponoči na kliniko pogledat nevarno bolnega. Med najtežavnejšimi primeri, kar smo jih imeli v zadnjem času na kliniki, je bila prav gotovo operacija požiralnika, pri kateri je prof. dr. Lavrič uporabil novo, pri nas še ne vpejano metodo. Bolnici je odvzel del debelega črevesa in z njim nadome-

Pri operaciji

ni del okvarjeni požiralnik. Pretekli teden je odšel domov bolnik M. A. iz Trbovelj. Prof. dr. Lavrič mu je odstranil polovico pljuč, ki jih je razjedal rak. Več primerov pa je, da je bolnikom izrezal želodec, funkcijo želodca pa je prevzel dvonajsternik.

In kaj pravi o delu klinike tov. prof. dr. Lavrič? »Uspehi klinike so predvsem rezultat skupnih prizadevanj celotnega delovnega kolektiva. Če velja kje, potem velja to v kirurgiji, da je požrtvovalnost in prizadevnost vseh skrivnost slehernega uspeha. Vsi uspehi so zasluga tako zdravnikov kot strelžnega osebja, ki često tudi dneve in noči vztraja pri svojem naporem delu.«

stil okvarjeni požiralnik. Pretekli teden je odšel domov bolnik M. A. iz Trbovelj. Prof. dr. Lavrič mu je odstranil polovico pljuč, ki jih je razjedal rak. Več primerov pa je, da je bolnikom izrezal želodec, funkcijo želodca pa je prevzel dvonajsternik.

MESEC DNI NOVEGA TRGOVANJA

Na podlagi enomesečnih izkušenj trgovanja po novem načinu sta možni dve glavni ugotovitvi: nekatera trgovinska podjetja in nižji organi za cene še ne določajo pravilno cen za industrijsko blago, tako da se cene istih vrst blaga zelo razlikujejo; druga ugotovitev je, da nekateri značilni pojavi na trgu kažejo, da sta se novi način trgovanja in sedanja politika cen izkazala pravilna ter koristna.

Po vsej državi je posej živahnije v prodajalnah. Kupci na splošno rajši kupujejo dražje in boljše blago kakor cenejše in slabše. Zadovoljni so, da je izbira večja in blago boljše. Čudijo pa se, zakaj so tako velike razlike med cenami blaga iste vrste. Tako n. pr. stane meter domačega platna v Mariboru 650 dinarjev, v Trbovljah 308, v Beogradu 900, Kumanovu 320, v Brčkem in Kotoru 700 dinarjev. Zakaj stane tkanina v Beogradu 500, v Varaždinu 700 in v Titogradu 292 din, naravna svila za ženske obleke v Beogradu 1200, v Kumanovu 500 in v Zagrebu 840 din?

Cene se tako zelo razlikujejo zaradi tega, ker jih organi za cene in trgovska podjetja nekaterih mestnih in okrajnih ljudskih odborov ne določajo pravilno. Pri tem imajo sicer težave, vendar gre tudi za nekatere pomanjkljivosti, ki bi jih bilo mogoče odpraviti. Tako se organi za cene niso še povsod seznanili s predpisi o novi politiki cen in o novem načinu trgovanja.

Organi za cene so včasih pri določanju cen preveč ozki; cene industrijskega blaga določajo preozko. Izgovarjajo se, da bi sicer ne bilo mogoče prodati blaga, da bi si ga prebivalstvo ne moglo priskrbeti itd. Republiški uradi za cene so zavzeli trdno stališče, da je treba cene uravnati v skladu s tržnimi razmerami. Kmalu bo tudi zvezni urad za cene začel obravnavati, zakaj so cene tako zelo različne med posameznimi republikami. Nikakor pa ne gre za to, da bi cene popolnoma izenačili, ker bi to pomenilo, da bi se vrnil k administrativnemu načinu določanja cen od zgoraj, ne da bi upoštevali tržne razmere. Manjše razlike med cenami so razumljive, ker so pač razmere zelo različne, saj niso povsod enake: kupna moč, kulturna stopnja, prejšnje zaloge itd. Poglavitna zahteva pa je, da se preveliki razlikami med cenami ne nudimo pogojev za spekulacijo. V Crni gori so n. pr. odkrili spekulantsko posredovanje pri prodaji konfekcije, petroleja in drugega blaga. Trgovinska inspekcija v Sloveniji zatira spekulacijo trgovskih podjetij. Okrajni magazin v Slovenji Gradcu si je hotel prisvojiti monopol za prevzem vsega tekstilnega blaga tovarne na Otiškem vrhu; del blaga je prodajal po višjih cenah drugim trgovskim podjetjem. Podobno je delala tudi »Manufakturna trgovina« v Mariboru.

V mnogih krajih po državi pa so tudi očitni ugodni vplivi novih ukrepov v trgovini. Predvsem so kmetje začeli kupovati več v drugi polovici januarja in v tem mesecu. Zdjaj kupujejo največ na bone po 65% popusta, narašča pa tudi promet z blagom po prostih cenah. V LR Hrvatski je bilo v desetih mestih in okrajih v prvih petih dneh trgovanja po novem načinu udeleženo pri nakupu blaga 15% prebivalstva, zdaj pa že 37%. V petnajstih okrajih Bosne in Hercegovine odpade na meščane 45% blaga na denarne bone, 19% na kmete v vezani trgovini, 39% blaga pa je bilo prodanega brez popusta. V tem mesecu naraščajo nakupi brez popusta.

Ob koncu lanskega leta so imeli kmetje še precej neporabljenih bonov za vezano trgovino. Zdjaj je čedalje manj starih bonov. Kmetje dovažajo od tedna do tedna več blaga na živilski trg, da bi dobili bone za nakup industrijskega blaga. Tako so n. pr. v Zagrebu v prvi polovici januarja pripeljali na trg približno 48 vagonov povrtine in 10 vagonov sadja, v drugi polovici meseca pa 60 vagonov povrtine in 13 vagonov sadja. V tem mesecu dovoz živeža se bolj narašča.

Novi način trgovine vpliva tudi že na proizvodnjo in razdeljevanje. Pravilna je bila domneva, da bo po sklepanju pogodb in novih ukrepov v trgovini industrijsko blago začelo pritekati v kraje, kjer ga zares potrebujejo. Tako so n. pr. precej različne potrebe po blagu v Ma-

Pravočasno poskrbimo za seme

Vprašanje semena lahko postane kljub izdatni pomoči države resna ovira za pravilno in pravočasno setev. Kot glavne pomanjkljivosti moramo omeniti slabo izvršen odkup krmnih semen v posameznih okrajih, nezadostno skrb za nabavo semen, predvsem pa semenskega krompirja iz lokalnih virov, in — spričo lokalnih možnosti — neupravičene zahteve okrajnih forumov po dodelitvi semen iz republiškega fonda ali celo iz uvoza. Res je, da je lanska suša znatno zmanjšala pridelke deteljih in drugih semen, res pa je tudi, da kmetijska poverjeništa in za odkup pooblaščenca podjetja niso znala aktivizirati splošnih kmetijskih združenj in sploh reševati tega vprašanja z vidika splošnih gospodarskih težav. Napaka ni nepopravljiva. Potrebno je samo, da bodo prav v teh dneh okrajni in krajevni ljudski odbori ter setveni aktivni, podjetja in kmetijske zadruge gledali na odkup semen in lokalno samooskrbo kot na trenutno izredno važno gospodarsko in politično vprašanje ter s potrebnimi ukrepi povečali razpoložljiva semenska fonda.

Nič manjše naloge nimajo v teh pripravi množične organizacije, katerih dolžnost je, pomagati kmetijskemu aparatu pri odkupu semen ter popularizirati samooskrbo in lokalno zamenjavo. Krajevni setveni aktivni, KLO in vsrške organizacije naj imajo za svoje dolžnost, pomagati semenskim odsekom splošnih kmetijskih združenj pri reševanju vseh problemov semenske službe. Semenski odsek kmetijske zadruge mora postati prav v času pomladanske setve važen činitelj na vasi, postati mora propagator zamenjav odvečnih semen med pridelovalci, postati mora iniciator medkrajevnih in medokrajnih zamenjav krompirja in končno — kot poznavalec lokalnih možnosti samooskrbe in gospodarske moči kmetovalcev — pravičen razdeljevalec razpoložljivih semenskih fondov.

Glede na že izvršeno odpremo zelenjadnih semen na razdeljevalna okrajna mesta in na začeto setev po toplih tleh je prav, da s tem v zvezi osvetlimo tudi naloge okrajnih kmetijskih poverjeništev in setvenih aktivov in da socialistična gospodarstva ponovno opozorimo na letošnji sistem razdeljevanja drobnih zelenjadnih semen. Socialističnim gospodarstvom so bila — z izjemo čebulčka — v glavnem odpisana vsa naročena semena v zadostnih količinah. Dolžnost okrajnih kmetijskih poverjeništev je, da dodeljene kontingente pravilno porazdelijo med ekonomije odnosno skupno s skladi za mehanizacijo med kmetijske delovne zadruge in za privatni sektor

med KZ in razdeljevalnice v industrijskih in večjih potrošnih centrih, upoštevajoč seveda pri tem planske potrebe, naročila, lastno proizvodnjo, ev. nekontrolirano prodajo in drugo. Pravilno je, da se določijo dan razdeljevanja semen in naročnike pozove k prevzemu. Varčevanje pa zahteva discipliniranost in pravilno izkazovanje potreb posameznih socialističnih obratov, kakor tudi pripravljenost, da socialistična gospodarstva oddajo viške pridelanih semen v korist drugim socialističnim gospodarstvom, podjetjem, ki jim dobavljajo manjkajoča seme. Znano je, da so ekonomije prodajale presežke neznano kam, zahtevale pa semena od okraja ali pa celo prekupčevale s semeni. Temu moramo napraviti konec. Okrajna kmetijska poverjeništa morajo preprečiti vsako najmanjšo nepravilnost v prometu s semeni.

V opozorilo vsem vodstvom ekonomij, združenj itd. poudarjamo, da ministristvo za kmetijstvo v nobenem primeru ne bo upoštevalo direktnih prošenj za dodelitev semen. Potrebe socialističnega sektorja morajo v celoti registrirati skladi za mehanizacijo odnosno kmetijska poverjeništa, ki bodo iz razpoložljivih fondov preko podjetij dodeljevali manjkajoča seme. Zavedati se moramo, da je okrajno kmetijsko poverjeništv kot organ oblasti v celoti odgovorno za celotno kmetijsko proizvodnjo v okraju in kot tako tudi odgovarja za pravočasno in pravilno oskrbo vseh sektorjev s potrebnimi semeni in drugimi proizvodnimi sredstvi. To ugotovitev morajo v lastnem interesu upoštevati vsi socialistični obrati in iskati rešitve vseh problemov v zvezi s semenom edinole v pristojnem skladu odnosno kmetijskem poverjeništvu.

Ali gospodinjke šole in tečajji niso potrebni?

Uvedba splošne 8-letne šolske obveznosti je pri nas nedvomno najtemeljitejši korak k višji splošni in strokovni izobrazbi naših ljudi. Ob boljšem razvoju bodo mnogi pomenili tudi kmetijske ali gospodarske strokovne šole, ki jih letos šele uvajamo in smo z njimi delno uspeš. Pomembno pa bodo tudi kmetijsko gospodinjke šole in tečajji, posebej za kmetke žene in dekleta ter posebej za nameščanke in delavke, zlasti za tiste, ki so šele nedavno prišle iz vasi v mesto. Po vojni smo v množici drugih, bolj perečih skrbi nekoliko zapemarili prav to stroko nadaljnjega izobraževanja naših gospodinj. Zdi se, da prav zato nekateri še vedno ne morejo razumeti, da je ob vsem drugem tudi to potrebno. Dne 15. februarja bi se namreč morala začeti dva štirimesečna kmetijsko-gospodinjke tečajji (v Mali Loki v trehanjskem okraju in v Mariboru v slovenskem okraju) ter šest skupin trimesečnih tečajev za nameščanke in delavke po mestih oziroma industrijskih središčih: Ljubljana, Trbovlje, Celje, Maribor, Kranj in Jesenice.

Prva dva, namenjena predvsem kmetičkim ženam združnicam, bosta imela reden šolski pouk in bosta prav kmalu napredovala v dve enoletni kmetijsko gospodinjke šoli. Zajemali bosta dekleta iz vse Slovenije, in bosta imeli lastno gospodarsko in stanovanjsko poslopje ter primerno zemljišče za praktično delo. Učni načrt določa tako splošno izobraževalno kakor je bil kmetijsko-gospodinjke tečajji predmet.

Trimesečni tečajji za nameščanke in delavke po različnih rejonih mest pa bodo samo po dvakrat tedensko, bodisi v popoldanskih ali ob večernih urah, kakor bodo paš hotele udeležence. Osnovni namen le-teh je, da bi se zaposlena dekleta in žene naučile razen poklicnega dela tudi varčno gospodinjiti, skrbeti za dvig higijene in civilizacije v družini ter predvsem pravično negovati in vzgajati otroke. Takšni tečajji bodo morali sčasoma zajeti vse bodoče žene in matere, saj se naši zdravniki strinjajo, da je slabo znanje iz higijene, načina prehrane sploh in posebej otroka važen moment tako za visok odstotek umrljivosti otrok v prvem letu življenja kakor za porast rahitisa in še nekaterih drugih bolezni med otroki in odraslimi.

Toda ne eni ne drugi tečajji se 15. februarja niso začeli v družini ter predvsem pravično negovati in vzgajati otroke. In da so si ga zato okrajji sami podaljšali. Vendar to ni edini vzrok. Kako bi bilo sicer mogoče, da Ljubljana, ki ima 15 obdelovalnih združenj — sponoža, da za omenjena kmetijsko-gospodinjke tečajji v njihovih združenjih ni nikakršnega zanimanja? Pri tem pa so iz ekonomijskega okraja, kjer je socialistični sektor kmetijstva je majhen, poslali več imen prijavljen. Iz kmetijskega okraja hodijo zainteresirane žene same v Ljubljano na ministrstvo povpraševati, kaj je s tečajji, prostovolni svet za njihov okraj pa na poziv ministrstva sploh ni odgovoril. Stvar je jasna nagloboji vzrok je v zastopavljanju te vrste izobraževanja. Tako se utezne zgoditi, da niti okrajne sekretarke ženske organizacije, ki bi svedela morale in morale najvredne rediti za gospodinjke tečajje, o njih niso počene.

Razen tega zadruge nastopajo kot prodajalci na živilskem trgu. Prvič so začele prodajati na beograjskem trgu lani. Izmed osemnajst združenj, ki so lani prodajale na beograjskem trgu, jih je bilo sedem stalno, vse leto med prodajalci.

V OPLOTNICI GRADIJO

Industrija granita v Oplotnici pod Pohorjem je zgradila za svoje delavce dve lepi stanovanjski hiši. V vsaki hiši, ki so jo gradili tudi s prostovoljnimi delom, je po šest stanovanj z vsemi prtilklinami. Razen treh sob in kuhinje ima vsako stanovanje tudi kopalnico, drvarnico, shrambo in klet. Te uspehe pa moti delo na zadržnem domu, ki že eno leto dograjen do pritličja zamača čaka, da bi

na okraju popravili načrte, na katerih so bili prostori slabo razporejeni. Prebivalci Oplotnice so se odločili, da bodo na okraju »pobezali«, da bodo čimprej dogradili združni dom, ki jim kviri uspehe. S prostovoljnimi delom so si sredi vasi uredili park in postavili spomenik padlim borcem. Park je urejen tako lepo, da bi bil tudi najlepšemu mestu v okras in so lahko Oplotničani upravičeno ponosni nanj. —m.

Tov. Andrej Kumar o nedeljskem manevru

Ljubljana, 21. februarja. Mestni odbor Zveze borcev v Ljubljani bo v nedeljo 25. l. m. priredil manever v mnogo večjem obsegu, kakor je bil prvi v januarju. Maneveri vzgajajo in organizirajo prebivalstvo za primer sovražnikovega napada na našo domovino. Z udeležbo na manevrih si izpopolnjujemo svoje vojaško znanje, se seznanjamo s taktiko in strategijo moderne vojne ter tako krepimo obrambno moč naše države. Prav ta pripravljenost pa je tudi lamstvo, da bomo tembolj zavarovali mir in odvrnili vsakogar, ki bi imel sovražne namene proti naši državi, kajti pri nas bo našel vse ljudstvo pripravljeno na odpor.

Da bodo ljubljanski prebivalci boljše poučeni o manevrih sploh, ki jih prirejajo organizacije Zveze borcev v zadnjem času, je naš sodelavec obiskal komandanta ljubljanske organizacije Zveze borcev tovariša Andreja Kumara. Tovariš Andrej Kumar že čez 20 let dela v ljubljanski partijski organizaciji in kot zaveden politični bорец kandidira v slovensko Ljudsko skupščino v tretji volilni enoti v Mostah. V zvezi z nedeljskim manevrom je takole odgovoril na postavljena vprašanja našega sodelavca:

V nedeljo dne 25. februarja bo v Ljubljani manever. Kje bodo operacije in kakšen obseg bo imel ta manever?

Operacije pri prvem manevru so bile od Gornje do Goljske brda, to je na severozahodni strani Ljubljane, medtem ko bodo v nedeljo na severovzhodni strani. To je popolnoma drug teren in mnogo ugodnejši za udeleževanje vseh vrst orožja. Ne le, da bo ta manever vestransko boljše pripravljen, tudi udeležba bo mnogo večja. Računamo, da se je prvega manevra udeležilo okoli 3000 prostovoljcev, v nedeljo pa se jih bo nad 5000.

Kako bo potekal manever? Manever bo potekal takole: Na primer, sovražnik je nenadoma napadel od severa ali vzhoda, prodrl v naše prve obrambne položaje in se po težkih izgubah ustavil ob Dravlj kotu Gradec—Maribor—Ptuj. Prodre

li hoče skozi našo obrambo na desni strani Drave in napadati v smeri Zagreb—Ljubljana. Na ta način skuša obkoliti in uničiti naše enote v Sloveniji. Vzporedno z ofenzivo na fronti pa sovražna letala vržejo v zaledju tri skupine padalcev, z namenom, da bi z rušenjem komunikacij in raznimi diverzantskimi akcijami ohromili zaledje. Mestna organizacija Zveze borcev organizira za obrambo mesta in zaledja pet batalionov, s katerimi skuša preprečiti sovražnikovo akcijo. Obramba bo ukrenila, kar bo v njeni moči, da bo pravočasno onemogočila padalce, ki bi sicer takoj začeli diverzantski boj.

Prvi manever menda ni povsem uspel. Kako boste izkoristili izkušnje prvega manevra?

Res je, da prvi manever ni uspel, vendar je imel velik politični uspeh, ker je organizacija Zveze borcev uspelo zbrati zanj tolikšno število prostovoljcev, saj je znano, da so mnogi odbori na terenu mislile nedelavni ali celo pasivni. Poglavitni vzrok so bile neuspešne priprave: niti borci niti prebivalci a področja, kjer je bil manever, niso bili poučeni, na kakšen način morajo sodelovati. Bili so primeri, da borci niso spoštovali orožja. Tako so n. pr. v razvrnjeni stali pred strojnico, izpostavljeni so se tankom, celo letal jim ni bilo mnogo mar. Upam, da se take in podobne napake v prihodnje ne bodo več dogodile, ker smo se za ta manever dolgo in temeljito pripravljali.

S kakšnim namenom prirejate manever? Sovražniki jih prikazujejo ljudstvu kot pravo na vojno. S tem hočejo marsikje na terenu vzbuditi paniko.

Ponovno poudarjam, da vse te manevre organizira Zveza borcev, a čimer je vse povedano. Kakšne naloge ima ta organizacija, je vsem znano. Namen teh manevrov je utrjevanje terenskih organizacij Zveze borcev, mlajši generaciji pa naj posredujejo herojske tradicije starih partizanov. Seveda s temi manevri krepimo tudi obrambno moč naših narodov, kar pa pomeni utrjevanje miru. —

Smučarsko pismo s Pokljuke

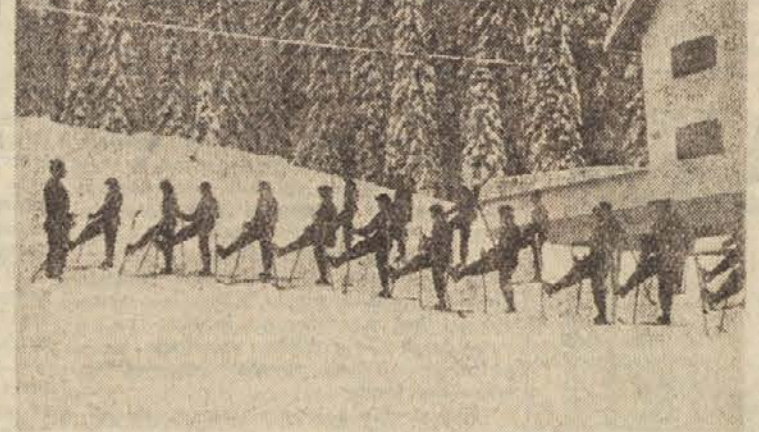
V Zavodu za telesno kulturo je tudi smučanje obvezan predmet. Letos smo že v tretjem smučarskem tečaju in sicer na Pokljukah. Čeprav sneži iz dneva v dan, vendar hodimo vsako jutro na snežne strmine in se učimo hoje, vzpona, smuka in zaviranja. Ob večerih poslušamo predavanja, saj nam je veliko na tem, da bi bili dobro razgledani v belem sportu, ki ga imajo šolski otroci tako radi.

Proučujemo vse, kar je s smučanjem v zvezi: sneg, vreme, nevarnosti v gorah, mazanje smučí in še marsikaj, zlasti pa seveda tehniko krmarjenja. Franci je dobil na pr. nalogo, da je moral izkopati sneg do zemlje in podati analizo vseh snežnih plastí, ki pokrivajo mikavno pokljukó planoto. Rezultat: 13 plasti snega, debelina 215 m. Nih čudnega, da se je pod težo snega porušila Černetova vila in da je plaz pod Lipanec polomil in oskubil na stotine smrek in macesnov.

Zgradili smo tudi »Iglu« kotico iz snega pa zleđu Eskimce. Tako smo spoznali zasilno prebivališče, v katerem je možno tudi prenočevati. Marko, ki je doživljal lani snežno nesrečo na Korčičah, nam je opisal snežna plazova. Bilí smo deložnici tudi reševalne prakse, ko so nas naprosili, da ob skrbimo transporti ponesrečenke iz Lipanske planine na Pokljuko.

Po prvem tednu naše lole na smučeh smo se pomerili v slalomu. Med moškimi je zmagal Popov iz Makedonije, med ženskami pa Sosičeva. Zgradili smo dve šolski akakalnični progi za skoke okrog 5 m, drugo za 15 m. Tudi dekleta so se z veseljem urala v skakanju, saj si ne moremo predstavljati dobra smučarke, ki ni bila večja kratkih terenskih skokov. Na skakalnih tekmah je bil najboljši slovenski atletski reprezentant Andrej Štrkelj.

V vsem smo imeli samo dva sponzorja, dva smučarja, ki so nam dali za izlet na Javorov vrh, druga pa za težio preiskujčno, za turo na vrh Lipance. Če na predvečer sta naša vodnika pripravila na doživljajo, ki

Smučarji zavoda za fizkulturo pri vadbi smučarskih likov

Pred dnevi se je usul plaz izpod Lipanske planine in pokosil stotero lepih dreves. Sneg se je že uležal, brez skrbi smo sledili izkušenu vodniku. Potem smo doživeli uro sončanja, ko smo se v mojštrsko trasirano klanje vzpenjali po najlepših smučarjih domačine. Nazadnje smo okusili še nekaj zimski alpinistike in že smo bili na visokem grebenu nad Krmu. V jasnem sončnem dnevu smo se razgledali po širnem obzoru: Triglav, Rjavna, Karavanke, Kamniške, bohinjski brbi, pod našimi

mi pa zelena preproga pokljukskih gozdov. Razgledani smo se vračali v posevem smuku in kristaliniah nanaj na Lipanško planino. Zvečer smo apot analizirali našo turo, da bi si kar najbolje vtisnili v spomin vse tisto, ob česar je odvijano preudarno, pravilno in prijetno vodstvo. Razumljivo, da se letos še nismo usposobili za smučarske učitelje, precej smo napredovali, razširili smo svoje znanje, zaključni izpiti pa nas čakajo prihodnje leto v zvezi z maturo na Zavodu za telesno kulturo.

Pričetek državnega prvenstva v smučanju

V Kranjski gori se bo danes s tekmovalcem v veleslalomu in tekmu na 18 km za člane in 8 km za članice pričelo državno prvenstvo v smučanju. Tekmovanje je zbralo okoli 400 tekmovalcev, in sicer iz Slovenije nad 100 iz 27 društev, iz Hrvaške 28, Srbije 21, Bosne in Hercegovine 17, Makedonije 13 in Crne gore 7. Poleg tega pa bodo za prvenstvo tekmovali

HOKEJ NA LEDU

Tekme naše reprezentance na svetovnem prvenstvu

Tudi naši hokejisti se bodo letos udeležili svetovnega prvenstva v hokeju na ledu, ki bo od 9. do 17. marca v Parizu. Za to veliko tekmovalne se naša reprezentanca, ki jo sestavljajo: Dušanovič, Wetner, Tomšič, Mlečka, Luce, Zintnik, David, Muvrič, Pečelj, Alančić, Pavličič, Kovačević, Renaud, Krajčić in Stefan, pripravila na umetnem ledu na Dunaju, kjer bo trenirala do 5. marca. Naša reprezentanca je doletena v 13 skupino in bo odigrala tekme po naslednjih datumih: 10. marca: Jugoslavija — Belgija, 12. marca: Jugoslavija — Nizozemska, 14. marca: Jugoslavija — Francija, 15. marca: Italija — Jugoslavija, 17. marca: Jugoslavija — Avstrija.

Smučarji Enotnosti greo v Avstrijo

Prihodnji teden bodo odpotovali v Avstrijo smučarji ljubljanske Enotnosti, ki bodo imeli 4. marca dvoboj na Semmeringu s smučarji kluba »Semmering«. Nastopili bodo samo tili alpski tekmovalci in skakalci: Damjan Hladnik, Ljubo Bizjak, Bora Adamič, Mili Hanuš, Zoran Zalokar, Ivo Razboršek, Jože Dobrin in Jože Jasevec.

BEOGRAD.

Mladinska nogometna ekipa BSK bo 25. in 26. februarja sodelovala na nogometnem turnirju v Grazu, nato pa bo 29. febr. odigrala še eno tekmo na Gornjem Štajerskem.

Prisravnice mladine na gradnjo proge Dobo-Banja Luka

Maribor, 21. febr. V nedeljo je bila v Mariboru konferenca mladinskih organizacij iz okraja Maribor-okolica. Na konferenci so kritično pregledali delo in sprejeli nove naloge. Lamskolnetne mladinske volitve so bile po nekaterih aktivih slabše in nekateri sekretarji se niso spopeli s sestavljanjem. Med najboljšimi organizacijami, ki so samostojno reševale probleme, so organizacije v Lenartu, Podvolki, Josipdolu, Svedini, na Pohorskem dvornu, v Jaremini in na sektorju Ruše. V prihodnje bodo mladinci tega okraja v večjem številu delali v raznih klubih, strelskih družinah, gasilskih četah, PAZ in iskovnarndini vzgoji. V teh organizacijah je sedaj 1530 članov mladinske organizacije.

NOVA GORICA — Mladina gorisčka okraja se je obvezala, da bo na gradnjo proge Dobo-Banja Luka poslala 100 svojih članov. Po posameznih aktivih se na sestankih se o tem pogovarjajo in zbirajo prostovoljce. Poskrbeli bodo, da bodo vsi mladinci seznanjeni z velikim pomenom, ki ga bo nova proga imela za nadaljnji razvoj našega gospodarstva. —J.

so bile mnenja, da bo sta dva ženski organizaciji bolj razgledni naše žene in bo tako dana možnost za tekmovalne med obema organizacijama. Sedaj obe organizaciji sodelujeta pri pripravah za maršne volitve in pomagata pri delu za čim lepšo proslavo desetletnice obstoja OF. Obe organizaciji bodo priredili tudi zamaknični prireditvi 8. marca na praznik žen: AFZ v Gradcu pri Litiji, ki je izdelala podoben aparat za proslavo. Med drugim bodo nastopile graške žene s simbolično tolvadno točko in baletno točko. Lep sporod pripravljajo tudi litiske žene. Z dobro nastudiranimi programi hočejo naše žene podrtati pomem praznika vseh naprednih žena. L.

Priprave za proslavo PRAZNIKA ŽENA

Litija, 21. febr. Doslej je bila v Litiji ena sama organizacija AFZ. Na zadnjem občnem zboru pa so se žene dogovorile, naj bi ustanovile v našem okolišču dve samostojni organizaciji in sicer eno za Litijo, drugo za vas Gradec pri Litiji, na levem bregu Save, kjer je znano predlitsko naselje. Organizatorice ženskega gibanja v naši dolini

Priprave za proslavo PRAZNIKA ŽENA

Litija, 21. febr. Doslej je bila v Litiji ena sama organizacija AFZ. Na zadnjem občnem zboru pa so se žene dogovorile, naj bi ustanovile v našem okolišču dve samostojni organizaciji in sicer eno za Litijo, drugo za vas Gradec pri Litiji, na levem bregu Save, kjer je znano predlitsko naselje. Organizatorice ženskega gibanja v naši dolini

Skrb za mater in otroka v Mariboru

Na področju zaščite matere in otroka je bilo v zadnjih letih v Mariboru veliko narejanega. Statistika je pokazala, da umrljivost otrok iz leta v leto pada, lani je bil primerjav z letom 1948 pada za 1%, vendar je umrljivost še vedno nad povprečjem drugih mest. Zdravstveni svet, ki je bil nedavno osvojen, pripravljajo anketo, ki naj dokončno odkrije vzroke umrljivosti in da solidno osnovo za uspešno borbo proti njej. Doslej je največ pripomočkov k zmanjšanju umrljivosti otrok

ustanavljanje novih posvetovalnic za matere in otroka. Še lani je bila v Mariboru samo ena posvetovalnica, danes pa jih je že pet. Odprt je tudi prvi materinski dom, kjer bo sleherna nosečnica zdravniško pregledana ter bo dobila napotke za nego dojenčka. Sedaj pripravljajo še en tak dom na desnem bregu Drave. V številnih jasilh so pod skrbno nego otroci zaposlenih delavk. Na sliki: vzgojiteljica z otrokom v Dočjem domu pod Kalvarijo.

Tudi srednješolska mladina iz Maribora bo v letošnjih počitnicah pomagal graditi progo Dobo-Banja Luka. Skoraj na vseh šolah so imeli že sestanke in razpravljali o pomenu proge. Marsikje so že sklenili, koliko mladincev bo odšlo na mladinsko akcijo. Tako se je na Litijskem že pripravilo 80 dijakov, prav toliko tudi na I. gimnaziji. Na klasični gimnaziji imajo že 40 prijav, na ekonomskem tehnikumu pa 65. Mladinci se še vedno pripravljajo. Mladinski aktiv na mariborskem učiteljskem je napo-

Za pomoč so jim hvaležni

Reorganizacija zadrnžištva v okraju Ljubljana-okolica je bila ob koncu gospodarskega leta, ko so pripravljale KDZ obračune svojih gospodarstev. Zato je bil knjigovodski kader zelo zaposlen. Verjetno bi ne bil kos svojemu delu, inventuri, bilanci itd., če bi ne prislokovala na pomoč JA s svojim knjigovodskim, veterinarskim in vzgojno političnim kadrom, ki so v zadrnkih krepko prihli za delo. V krajevih skupnostih in zadrnkih, ki do končani vsa dela. Tako so imeli zadrnžniki ob pravem času občne zbere, ki bi bili sicer odloženi za nedoločen čas. Zadrnžni sklad okraja Ljubljana-okolica in zadrnžniki so jim za velikodušno pomoč zelo hvaležni. L. L.

OBVESTILA

Pavle Šovljanski potuje v ZDA
Mednarodna boksarska organizacija je obvestila Boksarsko zvezo Jugoslavije, da je naš boksač Pavle Šovljanski prvi rezerva v svetli kategoriji za srečanje ZDA proti Evropi, ki bo 29. marca v Čikagu in 4. aprila v Washingtonu. Prav tako pa je tudi naš boksač v muški kategoriji Stevan Paljšič določen za drugo rezervo. Reprezentanca Evrope, v kateri je tudi naš boksač Pavle Šovljanski, bo odpotovala iz Londona z letalom v Ameriko 21. marca.

Mednarodna boksarska organizacija je obvestila Boksarsko zvezo Jugoslavije, da je naš boksač Pavle Šovljanski prvi rezerva v svetli kategoriji za srečanje ZDA proti Evropi, ki bo 29. marca v Čikagu in 4. aprila v Washingtonu. Prav tako pa je tudi naš boksač v muški kategoriji Stevan Paljšič določen za drugo rezervo. Reprezentanca Evrope, v kateri je tudi naš boksač Pavle Šovljanski, bo odpotovala iz Londona z letalom v Ameriko 21. marca.

Svetovni in evropski rekord v plavanju

New Haven. — John Marshall, mladi avstralski plavalca je predvčeršnjim postavil nov svetovni rekord na 500 m prosto s časom 5:43,7, prejšnji rekord, ki ga je postavil on sam preteklega leta je znašal 5:54,8.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

MEDNARODNI SPORT

Pariz. — Te dni je bilo končano mednarodno mladinsko prvenstvo Francije na pokritih igriščih. Med posamezniki je zmagal Jaroslav Drobný, ki je v finalu premagal francoskega igralca št. 1 Bernarda z 8:6, 6:3, 6:4.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

SAH

Prva zmaga Pirca v Beogradu

V tork se je pričel v Beogradu turnir za tretjega zastopnika Jugoslavije na koncem prvenstva v Pyromontu. Pri trebanju so udeleženci do bili te-le številke: 1. Pir, 2. dr. Trifunović, 3. Udovčić, 4. Milčić.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

PRVA ZMAGA PIRCA V BEGRADU

V tork se je pričel v Beogradu turnir za tretjega zastopnika Jugoslavije na koncem prvenstva v Pyromontu. Pri trebanju so udeleženci do bili te-le številke: 1. Pir, 2. dr. Trifunović, 3. Udovčić, 4. Milčić.

KRIM

Z velikim zanimanjem pričakovani dvoboj na 30 desetakov m z Krimom in Triglavom se je končal s prikdavkom zmago Krima. Vendar so Triglavani dosegli na prvih osmih končale takole: 1. Krim, 2. Triglav, 3. Triglav, 4. Triglav, 5. Triglav, 6. Triglav, 7. Triglav, 8. Triglav, 9. Triglav, 10. Triglav.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

PRVA ZMAGA PIRCA V BEGRADU

V tork se je pričel v Beogradu turnir za tretjega zastopnika Jugoslavije na koncem prvenstva v Pyromontu. Pri trebanju so udeleženci do bili te-le številke: 1. Pir, 2. dr. Trifunović, 3. Udovčić, 4. Milčić.

KRIM

Z velikim zanimanjem pričakovani dvoboj na 30 desetakov m z Krimom in Triglavom se je končal s prikdavkom zmago Krima. Vendar so Triglavani dosegli na prvih osmih končale takole: 1. Krim, 2. Triglav, 3. Triglav, 4. Triglav, 5. Triglav, 6. Triglav, 7. Triglav, 8. Triglav, 9. Triglav, 10. Triglav.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

PRVA ZMAGA PIRCA V BEGRADU

V tork se je pričel v Beogradu turnir za tretjega zastopnika Jugoslavije na koncem prvenstva v Pyromontu. Pri trebanju so udeleženci do bili te-le številke: 1. Pir, 2. dr. Trifunović, 3. Udovčić, 4. Milčić.

POZIV UPNIKOM IN DOLJNIKOM

Podjetje Stavbno mizarstvo, Ljubljana, Slovomska ul. 15 in Mesto podjetje »Boletas«, Ljubljana, Linhartova ul. 8, sta bili z oddlobo MLTO Tajn. št. 1421-50 z dne 26. 12. 1950 fuzionirani.

KRIM

Z velikim zanimanjem pričakovani dvoboj na 30 desetakov m z Krimom in Triglavom se je končal s prikdavkom zmago Krima. Vendar so Triglavani dosegli na prvih osmih končale takole: 1. Krim, 2. Triglav, 3. Triglav, 4. Triglav, 5. Triglav, 6. Triglav, 7. Triglav, 8. Triglav, 9. Triglav, 10. Triglav.

REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL

V zvezi našega obvestila v »Ljudski pravici« z dne 8. febr., l. št. 33, ter 11. febr., l. št. 35 (v »Slov. poročevalcu« z dne 8. febr., l. št. 33.) pod gornjim naslovom, opozarjamo vse prizadete, da velja odzivanje po abecednem vrstnem redu le za voznike motornih vozil, ki morajo v tem času registrirati svoje voziške knjižice, nikakor pa ne za registracijo motornih in vzprežnih vozil, katerih lastniki ter odgovorni upravitelji lahko prijavijo svoje vozilo vsakodnevno do 31. marca t. l. v dopolnilskih urah.

PREDAVANJA

Biološko društvo vabi na predavanje z angleškimi filmi »Glavičasta pleson l. dr. Predavanje bo danes ob 17. uri v fizikalni predavalnici na univerzi, Vstop prost.

SPOROČILO

Vsem državljan in zadrnžnikom podjetjem ter ustanovam sporočamo, da obstoji pri Keramični kemični industriji Kamnik, posebna ekipa za vsa pečarska dela: postavljanje pečí, strojnikov, obložnih plošč in drugo. Vsa naročila pošiljajte na upravo Keramično kemično industrijo, Kamnik, telefon Kamnik 46. Pošlitte z naročili!

CENTRALNA LJUDSKA UNIVERZA IN DIT

Četrtek, 22. febr.: predava univerzitetni profesor dr. Ing. Duhoznik: Iakanje in vrtnanje nafte. Predavanje spremlja film Nafta. Predavanje bo v predavalnici fizikalnega inštituta ob 20. uri. Vstopnice se dobe eno uro pred predavanjem.

»ZIMA V SLOVENJI«

Nekaj navodil za zimski odih, zimski sport in zimski izlet. Cena 20 din. Kiš turistični zemljevid kot priloga. V prodaji pri Putniku, Državni založbi Slovenije, Jugoprekam in Komiteju za turizem in gostinstvo, Ljubljana, Wolfova 6.

GLEDALIŠČE

DRAMA — LJUBLJANA
Četrtek, 22. ob 20: Cankar: »Za navov blagor«. Red dramski G. Sobota, 24. ob 20: Jonson: »Volpone«. Premiera. Izven.

DNEVNE VESTI

Tovarna dekorativnih tkanin, Ljubljana, Celovška cesta 280, sporoča vsem koristnikom telefonske številke 29-40, da nam je dodeljena nova telefonska številka s priključkom na avtomatsko telefonsko centralo v št. Vind. in sicer 7-01.

DRAMA — LJUBLJANA

Četrtek, 22. ob 20: Cankar: »Za navov blagor«. Red dramski G. Sobota, 24. ob 20: Jonson: »Volpone«. Premiera. Izven.

KONCERTI

Koncert v rednega simfoničnega koncerta bo nočoj ob 20.15 v Filharmoniji. Pod vodstvom dirigenta Jakova Cipčaja bo izvajal orkester Slov. filharmonije Bravničarjevo Simfonijo, Brittenovo Barvaste podobe, solistka Nada Vidmarjeva, in Berliozovo Fantazijo, farmaceviti in dr., ki se zanimajo za higijensko problematiko.

OPERA

Petek, 23. ob 20: Lindpaintner: »Daminas. Zaklj. predstava za sindikat TVS in MVS.

GLASBILA

Poročila ob 5.15, 5, 12.30, 15, 19.30, 23.15 in 23.35.

OPERA

Petek, 23. ob 20: Lindpaintner: »Daminas. Zaklj. predstava za sindikat TVS in MVS.

RADIO

5. Jutrjanji pozdrav — 5.25 Zabavna glasba — 5.50 Jutrjanja tolvadba — 6.10—7. Jutrjanji koncert — 12. Opoldanski koncert skladb Claude Debussyja — 12.40 Zabavna glasba, vmes objave — 13. Univ. prof. dr. Bogo Grafenauer: Kmečki upor (ponovitve) 13.20 Igrajo mali orkestri — 14. Komorna ura del Bista Savina — 14.30 Matijev Bravničar: Blazep Jemel (Tlonica) in »Smrekov gaj« — 15.10—15.30 Igra orkester George Melabrinu — 17.30 Na tedenski skladatelj: Frederik Chopin — 17.40 Iz oddobe ameriške proze (John Steinbeck: Može in miši) — 18. Od predklasike do danes — Samospeva Antonina Dvofaka pole mezosopravistka Sonja Draksler, ur. Klavirju Marjan Vodopivec — 18.30 Pogovor s pioniirji — 18.40 Drobnoc. kontratne skladbe — 19. Opere P. I. Calkovskega — 19.45 Zabavna glasba, vmes objave — 20. Domaše aktualnosti — 20.15 Koncert po željah — 20.50 Jezikovni pogovori (ponovitve) — 21. Poje možki zbor »Slava Klavora« pod vodstvom Rjka Sikosa (Prenos iz Maribora) — 21.30 Zabavna glasba — 22.15 Kaj bo jutri na sporedu — 23.00 Nočni koncert 4-tilski slovenskih skladateljev — 24. Glasbeni medigra — 0.15 Oddaja v italijanskini — 24.45 Zaključek oddaja.

IZDAJANJE NOVIH OSEBNIH IZKAZNIKOV

Vsem osebim, ki se niso odzvale pozivu za vlaganje prijav za osebne izkaznice, in osebim, katere do sedaj še niso imela uradnega vpisa v državljanjski knjigi, sporočamo, da sprejemanje rajonska poverjenstva za natančne zadeve prijave za izkaznice do 10. marca 1951, dnevo od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 14. ure. Sprejemanje in izdajanje osebni izkaznic se vrši v istih prostorih kot do sedaj.

VESTI IZ MARIBORA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Četrtek, 22. febr. ob 15: M. Hetal: »Narcis«. Mladinska igra s petjem in plesom. Izven. — Ob 20: G. Verdi: »Traviata«. Red LMS-2. Petek, 23. febr. Zaprto — generala. Sobota, 24. febr. ob 20: L. Delibes: »Coppelia«. Premiera Izven.

OSMRTNICE

S potrjim srcom naznanjamo žalostno vest, da nas je po dolgi in težki bolezni v 79. leti starosti že vedno zapustila naša ljubljana žena, mati, stara mati in teta MARIJA PERKO roj. STREKELJ. Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 22. t. m. ob 15. uri z Zal. iz kapelice sv. Nikolaja. Globoko žalujoci mož, otroci, vnuki, vnučkinje in družine Perko, Habht, Luznar.

OGLASI

SAMOSTOJNO KUHARIČKO sposobno, pošteno, srednjih let, ki se razume na vrtna dela, sprejemamo s 15. marcem 1951. Oglasi naj se v Otrškem vrtcu Vinski vrh, pošta sv. Miklavž — Oremož okraj Ljutomer.

PRAPRNIKO IŠČE

KROJAČI, ŠIVILJE IN NESIVILJE. Kroje po meri s slovenskim pojasnilom razpošljiha Potočnik — Brunsvik, Zagreb, Jurisčeva c. 6.

OSMRTNICE

S potrjim srcom naznanjamo žalostno vest, da nas je po dolgi in težki bolezni v 79. leti starosti že vedno zapustila naša ljubljana žena, mati, stara mati in teta MARIJA PERKO roj. STREKELJ. Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 22. t. m. ob 15. uri z Zal. iz kapelice sv. Nikolaja. Globoko žalujoci mož, otroci, vnuki, vnučkinje in družine Perko, Habht, Luznar.

MOSKO IN ZENSKO PERILO

MOSKO in ZENSKO PERILO izdelujem. Naslov v oglasnem oddelku »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva 2. Stranke sprejemam od 13—16. ure.

OSMRTNICE

Umrl je v 83. letu starosti naš dobri oče, stari oče ANTON KADUNC, upokojene Tabočne tovarne. Pogreb bo v petek ob 13. uri iz kapelice sv. Antona. — Zalujoci rodbini Kadunc, Komana.

ODDA SE MESTO OSKRBNKA

Paniški poseljanki na Pohorju pisemne ponudbe naslovite na Planinsko zvezo Slovenije, Ljubljana, Likovnarjeva ulica.

OSMRTNICE

Naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je za vedno zapustil naš preljubi sinek LJUBOMIRKEK. Zalujoci; mamica, atek, dužine Luzar, Spali, Mursec.

OTROKE POUČUJEM

KUPEJEMO vsako količino sveže reupe. Vse nadaljnje informacije dobiti: Sadje-Zelenjavje Ljubljana, Dolničarjeva 4, tel. 28-64.

OSMRTNICE

Po kratki, mučni bolezni nas je za vedno zapustil moj ljubljani mož, stric, svak NOVAK IVAN, mestni uslužbenec v pošt. sedaj zaposlen kot skladničnik pri avtiopodjetju na Crnemah. Pogreb bo v četrtek 22. febr. ob 14.30 z Zal. mriška vrtca sv. Antona na pokopališču. — Zalujoci žena Alojzija rokopalna Kralj in ostalo sorostvo. — Ljubljana, Tržič 20. II. 1951.

ZAGREB — GORENJSKO

Stanovalje ali vile v Zagrebu za podobno v Sloveniji — Gorenjsko. Pisemne ponudbe naslovite na Planinsko zvezo Slovenije, Ljubljana, Likovnarjeva ulica.

ZAHVALE

Globoko se zahvaljujemo vsem